

UZASADNIENIE

Wnioskodawca G. B. kandydat na urząd Prezydenta RP w wyborach 10 maja 2015r wnosił o wydanie orzeczenia w trybie art. 111 Kodeksu Wyborczego z dnia 5 stycznia 2011r (Dz. U. Nr 21 poz. 112) zakazującego uczestnikom rozpowszechniania na stronach czasopisma internetowego (...) w artykule (...) stanowiącym formę prowadzenia agitacji wyborczej nieprawdziwych informacji, jakoby G. B. w audycji wyborczej na antenie radia (...) oraz, że G. B. w audycji wyborczej w radiu (...) w dniu 20.04. 2015r rozmawiając z dziennikarzami prowadzącymi wypowiedział się wobec nich w ten sposób, iż mogło to zostać zgodnie z prawdą zrelacjonowane przez uczestników słowami : „ Pan / pani, on/ona jesteście antypolskimi agentami, zbrodniarzami i po pijanemu gwałcicie własne dzieci. To wiadomo. Proszę tylko powiedzieć, kto i ile za to panu/pani płaci, gdzie i kiedy został/a pan/i wyszkolony/a i co pana/panią łączy z nieślubnym synem Heinricha Himmlera oraz Ławrientija Berii”.

Nakazanie sprostowania w/w nieprawdziwych informacji oraz przeproszenia wnioskodawcy za naruszenie jego dóbr osobistych, w postaci jego czci i dobrego imienia, poprzez publikację na pierwszej stronie serwisu internetowego (...), w ramce o wielkości 1/4 ekranu, standardową wielkością liter, czcionką koloru czarnego na białym tle, oświadczenia o następującej treści : Serwis (...) , M. S., M. P. oraz (...) S.A. przepraszają pana G. B., kandydata na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za podanie w artykule pt. „Faszyzm w eterze ”opublikowanego w serwisie (...) w dniu 21 kwietnia 2015r nieprawdziwych informacji, jakoby pan G. B. promował faszyzm oraz użył wobec dziennikarzy przywołanych w artykule sformułowań, które nie zostały przez niego faktycznie wypowiedziane, a które przypisane zostały przez nas panu G. B. prowadząc wobec niego negatywną agitację wyborczą.

Nakazanie uczestnikom wpłacenia solidarnie kwoty 10.000 zł na rzecz organizacji (...) do (...) z siedzibą w W..

Uczestnicy postępowania (...) S.A., M. S. i M. P. wnieśli o oddalenie wniosku i zasądzenie od wnioskodawcy odrębnie na rzecz każdego uczestnika postępowania zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w kwotach po 6.240,00 zł tj. czterokrotności stawki minimalnej według norm przepisanych.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

W dniu 20.04.2015r wnioskodawca brał udział w audycji wyborczej w radio (...) (okoliczność niesporna). W dniu 14.04 2015r w serwisie internetowym (...) ukazała się relacja z tej audycji napisana przez M. S. (k- 12-13) zawierająca interpretację M. S. z tej audycji. M. S. jest autorem artykułu. (...) S.A wydawcą serwisu internetowego (...) a M. P. redaktorem naczelnym, którzy zgodnie a art. 38 ustawy prawo prasowe ponoszą odpowiedzialność za publikowany tekst.

Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 Kodeks wyborczy (Dz.U. Nr 21 poz.112) zawiera przepisy szczególne w stosunku do przepisów kodeksu cywilnego art. 23, 24 dotyczących ochrony dóbr osobistych i szczególnie tryb dochodzenie roszczeń, z tych względów nie można do niej stosować wykładni rozszerzającej.

Na podstawie przepisu art. 111 w/w ustawy można dochodzić roszczeń określonych w tym przepisie jeżeli materiały wyborcze, w szczególności ulotki plakaty, hasła a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej zawierają informacje nieprawdziwe o kandydacie na prezydenta. Z kolei artykuł 109§ 1 zawiera definicję materiału wyborczego jako każdy pochodzący od komitetu wyborczego upubliczniony i utrwalony przekaz informacji mający związek z zarządzonymi wyborami. § 2 stanowi, że materiały wyborcze powinny zawierać wyraźne oznaczenie komitetu wyborczego, od którego pochodzą. Materiałem wyborczym jest materiał wytworzony przez komitet wyborczy i pochodzący od takiego komitetu.

Artykuł 111 dotyczy tylko form prowadzonej agitacji wyborczej, zgodnie z art. 105 kodeksu wyborczego agitacją wyborczą jest publiczne nakłanianie lub zachęcanie do głosowania w określony sposób lub do głosowania na kandydata określonego komitetu. Chodzi tu o tego rodzaju wypowiedzi, które mają charakter agitacji wyborczej, a

więc są umieszczane z uwagi na trwającą kampanię wyborczą i pozostają w związku z aktem wyboru, czy też mogą mieć wpływ na wynik głosowania. Nie można uznać, że wszelkie wypowiedzi na temat osoby kandydującej w okresie trwającej kampanii wyborczej uzyskują przymiot materiału wyborczego. Uczestnicy postępowania nie stanowią żadnego komitetu wyborczego ani nie prowadzą agitacji. Publikacja w okresie kampanii wyborczej materiałów prasowych, komentowanie i ocenianie audycji wyborczych oraz ich własna interpretacja przez dziennikarzy nie czyni z dziennikarzy uczestników kampanii wyborczej a z ich publikacji materiałów wyborczych. Kwestionowana przez wnioskodawcę wypowiedź M. S. stanowi jego własną prywatną opinię, i jego własną interpretację audycji nie pochodzącą od żadnego komitetu wyborczego ani innego kandydata czy ugrupowania politycznego. Wypowiedź ta nie stanowi też w ocenie sądu agitacji wyborczej nawet negatywnej, gdyż nie ma w niej elementów namawiania do nie głosowania na kandydata G. B. czy też nakłaniania wyborcy do podjęcia określonej decyzji przy urnie wyborczej. Ustawodawca określając zasady prowadzenia agitacji wyborczej odnosi się tylko do komitetów wyborczych lub poszczególnych kandydatów na prezydenta a nie odnosi się do innych mediów. Opinie, oceny działalności kandydata prezydenta czy polemiki z jego poglądami czy programem wyborczym opublikowane w prasie na antenie radia lub telewizji nie stają się automatycznie agitacją wyborczą ani materiałem wyborczym. Agitacja wyborcza jest zamierzoną działalnością propagandową mającą na celu zjednywanie zwolenników dla określonej sprawy lub z chęci zdyskredytowania przeciwników.

Przepis art. 111 kodeksu wyborczego ma na celu ochronę interesu wyborców przed zalewem nieprawdziwych informacji o kandydacie co mogłoby przekładać się na wynik wyborów i procesu wyborczego a nie ochronę dóbr osobistych kandydata.

Kodeks wyborczy przewiduje szczególny tryb postępowania dla ściśle określonych obiektywnie działań w ściśle określonej formie, w czasie trwania kampanii wyborczej. Zakwestionowany przez wnioskodawcę materiał prasowy nie mieści się zdaniem sądu w tej formie i dlatego nie podlega ochronie prawnej na podstawie przepisu art. 111 kodeksu wyborczego, co nie zamyka wnioskodawcy drogi na wystąpienie o ochronę dóbr osobistych w zwykłym trybie na podstawie art. 23i 24 kodeksu cywilnego.

Sąd oddalił wnioski dowodowe o przesłuchanie wnioskodawcy i odsłuchanie nagrania audycji radiowej jako nie mające istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Pełnomocnik uczestników w odpowiedzi na wniosek powołał i przytoczył szerokie orzecznictwo sądów okręgowych i apelacyjnych, które sąd w obecnym składzie całkowicie podziela i nie widzi potrzeby przepisywania go do niniejszego uzasadnienia.

O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 98 w zw. z art. 520§ 3 k.p.c. Sąd oddalił wniosek pełnomocnika uczestników o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości czterokrotności stawki minimalnej, uznając, że sprawa nie miała charakteru zawilego ani skomplikowanego a pełnomocnik uczestników ma duże doświadczenie w tego rodzaju sprawach więc przygotowanie odpowiedzi na wniosek i udział w rozprawie nie stanowiły dla niego nadzwyczajnego obciążenia. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego na rzecz każdego z uczestników została określona analogicznie jak należne minimalne wynagrodzenie przy dochodzeniu ochrony dóbr osobistych, gdyż Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 Oplaty za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.z 2013r poz.490) w postępowaniu cywilnym nie przewiduje odrębnych stawek wynagrodzenia dla roszczeń dochodzonych w trybie wyborczym.